

גיליון שבועי

מתודת רבן של ישראל

מבית א"י"ש

הנאץ רבני יוסף שלום אלישיב זצוק"ל
עמוד ההודאה

גליון
מספר 47

שנה ב'
פרשת אמור
תשפ"ב

כשם שמי ששכח לספור יום אחד הרי זה חסרון בספירה, הוא הדין כשאחד מן הימים לא הוכן כראוי הרי זה חסרון בתמימות

ענין ספירת העומר הם מ"ט ימי הכנה לקבלת התורה, כי צריך לספור כל יום בכדי להתבונן מה עשה בימי הספירה שיצאו כבר לטהר ולתקן, ולחשוב כמה ימים עוד נשארו, וזאת בכדי להתקרב את המטרה הקדושה להיות ראוי לקבלת התורה. וכשהיהודי אומר 'היום יום פלוני בעומר' הוא מדגיש כמה כבר עברו – כך וכך מימי הטהרה – ומה עשיתי בהם בכדי לטהר את נשמתו מזוהמתה, ומה אני עומד לעשות בימים שהם עדיין ברשותו בימים שנשארו עד מתן תורה.

"תני רבי חייא שבע שבתות תמימות תהיינה, אימתי הן תמימות בזמן שישראל עושין רצונו של מקום". (ויקרא רבה כח ג) וקשה מה ענין זה לזה?

אכן בתפילה למשה נאמר "למנות ימינו כן הודע ונביא לבב חכמה" (תהלים צ יב), ואצל אברהם אבינו נאמר "ואברהם זקן בא בימים" (בראשית כד א), ואצל יעקב אבינו "ויקרב ימי ישראל למות" (בראשית מז כט), ובזוה"ק (ויחי רכא ע"ב) דייק

"את הדברים האלה דבר ד' את כל קהלכם בהר מתוך האש הענן והערפל קול גדול ולא יסף" (דברים ה יט). ואמרו רז"ל (סנהדרין יז ע"א) "קול גדול ולא יסף... דלא פסק הוא" – אותו הקול שנאמר בהר סיני לא פסק, והוא חוזר ונשנה בכל זמן, ובכל שנה עלינו לקבל מחדש את התורה והמצוה.

ובהקדמת בעל מדרש שמואל (עמ"ס אבות) כתב שנהגו לומר פרקי אבות בין פסח לעצרת, לפי שבעצרת ניתנה תורה והלומד תורה צריך לדעת דרך למודה ואיך יתנהג בה אחר לימודה, ועל כן לומדים בזה הזמן שיהי' כל אחד מישראל מוכן לקבל את התורה.

וכן כתבו הספה"ק, כי ימי ספירת העומר הם ימי הכנה והתבוננות ליום קבלת התורה, ועלינו להכנס בכל יום מימי הספירה לשער אחד ממ"ט שערי העבודה. זאת ועוד "התורה ניקנית בארבעים ושמונה דברים" (אבות פ"ו מ"ו), ובכל יום יש לרכוש אחד מאלה הקנינים שהתורה ניקנית בהם, ויום האחרון כלול מכל המ"ח דברים.

אחד לספור ולחשוב האמנם תיקן את הימים שעברו.

וזהו שאמר רבי חייא "אימתי הן תמימות בזמן שישראל עושין רצונו של מקום", כי כל הענין של הספירה זה להכין את עצמו להכשיר ולרכוש קניני התורה, ובזמן שאין עושה רצונו של מקום אין זה 'תמימות', כשם שמי ששכח לספור יום אחד הרי זה חסרון בספירה, הוא הדין כשאחד מן הימים לא הוכן כראוי, לא רכש את קנין התורה המיועד לאותו יום, הרי זה חסרון בתמימות! (ע"פ דברי אגדה)

שכתוב "ויקרבו ימי ישראל" ולא נאמר ויקרב יום ישראל, וכי בכמה ימים מת האדם? אלא אצל יעקב אבינו כאשר הגיעה שעתו למות כל אותם הימים אשר הוא חי באו ונתנו את החשבון בלי בושה, אף יום אחד לא יצא חוץ ממקומו.¹

ועל כל פנים בימי הספירה, ימים שהם הכנה לקבלת התורה, שהמטרה היא כמו שאומרים בתפילה שלאחר ספירת העומר "לטהרינו מקליפותינו ומטומאתינו... כדי שיטהרו נפשות עמך ישראל מזוהמתם" - על כל

פסקי רבינו בעניני ימי העומר

ללכת. וביאר טעמו, שהליכה לבריכה יש בזה ענין מסוים של "בילוי" ואין ראוי שיעשה כן בימי הספירה.⁴

מי שנזדמן לו איזה ענין שצריך לברך עליו שהחיינו כגון שצריך ללבוש בגד חדש או להשתמש בכלי

מותר להכנס לדירה חדשה.²

מותר לצבוע דירתו בימי הספירה.³

בענין לילך לרחוץ בבריכה בימי הספירה, דעת רבינו שכל שאין לו צורך מיוחד כגון צורך רפואי אין כדאי

בחושבנא... זכאה חולקיה דההוא ב"נ דימוי אתקריבו גבי מלכא בלא כסופא ולא דחי יומא מנייהו לבר... בגין כך כתיב בצדיקיא קריבה משום דקריבו יומי קמי מלכא בלא כסופא".

² הלכות חג בחג ספיה"ע ע' נח הע' 26.

³ משנת הגרי"ש פסח ע' קצא.

⁴ ישא יוסף או"ח ג סי' קכא.

¹ ז"ל הזוהר: "ויקרבו ימי ישראל למות", א"ר יוסי הכי הוא ודאי דהא לא כתיב ויקרב יום ישראל למות אלא ימי, וכי בכמה יומי מית בר נש והא בשעתא חדא ברגעא חדא מית ונפיק מעלמא, אלא הכי תאנא כד קודשא בריך הוא בעי לאתבא רוחיה ליה כל אינון יומין דקאים ב"נ בהאי עלמא אתפקדן קמיה ועאלין

דעת רבינו שאין להתיר כלי זמר בסעודת בר מצוה בימי הספירה, הואיל ואין הדבר שכיח והכרחי ואדרבא רובא דעלמא אינם נוהגים בכלי זמר בבר מצוה, ואם כן ההמנעות מכלי זמר בבר מצוה אין בה משום חסרון והפחתה בשמחה של מצוה.⁷

שאלה: האם לאחר ל"ג בעומר מותר לאשכנזים להשתתף בבר מצוה של בחור ספרדי כשיש שם תזמורת.

תשובה: בחתונה מותר כיון שאין זו שמחה ללא תזמורת, אך בבר מצוה אסור.⁸

רבינו התיר בימי הספירה לעשות הכנסת ס"ת עם מוזיקה, מצד כבוד התורה, אך הוסיף שצריך למעט כדי שיבחינו שימי הספירה שאני.⁹

בתוך השנה לפטירת הרבנית א"ח לרבינו התקיימה בקרית ספר הכנסת ס"ת לעילוי

חדש או לאכול פרי חדש, יכול לברך גם בימות החול. אמנם אם אין צורך לברך בימות החול מן הראוי לדחותו לשבת, אבל פרי שיתקלקל עד שבת יברך עליו שהחיינו בימי השבוע.

מי שנהג שלא לברך שהחיינו על כל צורך כנ"ל, אינו צריך התרת נדרים, ויכול לסמוך בזה על התרת נדרים שעושים בערב ראש השנה.⁵

סעודת שבע ברכות (וכגון ששמחת הנישואין היתה בל"ג בעומר) במקומות שנוהגים לנגן בכלי זמר, מכיון שזה סדר השמחה אצלם מותרים בכלי זמר ריקודים ומחולות גם בימי הספירה, כיון שזה שמחת חתן וכלה, דמכיון שכך עושים תמיד הרי יחסר בשמחת החתן בהעדר כלי זמר, אולם במקומות שלא נוהגים לזמר בשבעת ימי המשתה בכלי שיר, אין לזמר בכלי שיר אלא בפה.⁶

⁸ יבקשו מפיהו שידוכין ונישואין ח"א ע' תט.
⁹ ישא יוסף ח"א ס"י קא.

⁵ כ"ז משנת הגרי"ש פסח ע' קצ-קצא.
⁶ משנת הגרי"ש פסח ע' קפט.
⁷ ישא יוסף או"ח א' ס' קב.

שאלה: האם מותר בימי הספירה להודיע על כניסת השבת באמצעות מוזיקה.

תשובה: מותר, אך יש להבליט שימים אלו אסורים בניגון.

שאלה: מפחיתים בניגון, במקום כמה ניגונים משמיעים רק ניגון אחד.

תשובה: אם מפחיתים בניגון ודאי טוב.

שאלה: מה סיבת ההיתר, האם מפני שזהו צורך השבת.

תשובה: לא מפני כך, אלא שזה לא בתורת ניגון אלא רק להודיע¹².

מרכזיה טלפונית המשמיעה שירים בהמתנה ויש טרחה לנתק את השירה, מותר להשאיר זאת לימי ספירת העומר¹³.

גם המתקשר אינו צריך להמנע מלשמוע, כיון שאינו שומע להנאתו אלא כדי לדעת אם הוא עדיין על קו הטלפון¹⁴.

נשמתה. כשהיגיע רבינו לקרית ספר להשתתף בהכנסת הס"ת יצאו הרבה מבני הישיבות ובני התורה ובקשו לקבל את פני רבינו בשירה וריקודים, אך רבינו בקש שיפסיקו, וביאר טעמו, שכל ההיתר לנגן לזמר ולרקוד בכל עוז הוא רק בהכנסת ס"ת כנהוג אחרי גמר כתיבת האותיות כשמוציאים הס"ת לרחובה של עיר להוליכה למקדש מעט, אבל אין היתר לנגן ולזמר לכבוד קבלת פנים של ת"ח¹⁰.

שאלה: האם מותר לשיר בימי הספירה שירי התעוררות לא שירי שמחה.

תשובה: זה לא לצורך הנאה?

שאלה: זה מעורר אותם.

תשובה: התעוררות זה בסדר.

שאלה: האם מותר גם לנגן אותם.

תשובה: חלילה, רק בפה¹¹.

¹² ציוני הלכה אבילות עי תקב.

¹³ משנת הגרי"ש פסח עי קצ.

¹⁴ משנת הגרי"ש פסח עי קצ.

¹⁰ ישא יוסף ח"א סי קא. ישא יוסף ח"ד סי

קכא.

¹¹ ציוני הלכה אבילות עי תקג.

שרי בדיעבד משום דאין מצרפין אותו לכל דבר שבקדושה עד שיגלח.

רבינו סבר שאפשר להתיר לו לגלח בימי הספירה, משום דגילוח זה הוה דבר מצוה, שאין הדבר הגון שיהיו שומרי תו"מ מגדלים שערותיהן (ואפילו איסור מדינא יש כאן ראה להלן). אבל אמר רבינו שלמעשה לא יתירו לו, דמכיון דקאיירינן בבעל תשובה שהינו בתחילת דרכו ולא היה ברור כי הוא יציב ואיתן בדעתו הרי די ש לחשוש שיחזור לסורו ואין זה בכלל דבר מצוה שצריך מחמתו להזדקק להתיר לו.

אבל כאשר הוברר לרבינו דהמדובר הוא ברעמת שיער גדולה המכונה "קוקו" התיר לו להסתפר, מכיון שחשש שבאופן זה יקשה עליו להתקרב ולהתערב בין ציבור יראי ד', ויתכן דגם חשש שדבר זה הוא בכלל חוקות העכו"ם ע"י שו"ע (יו"ד סי'

מותר לכוון את צלצול הטלפון בצורת ניגון, כיון שאינו בתורת ניגון אלא רק לצלצול¹⁵.

מותר לנגן בכלי זמר בגנים לתינוקות שלא הגיעו לחינוך כשאין למנגנת הנאה מזה, אבל במסיבות שיש הנאה לגנת ולהורים אסור¹⁶.

בחודש אייר תשנ"ה בא לרבינו שליח מהגר"ח קניבסקי זצ"ל ושאלתו בפיו בדבר בעל תשובה בתחילת דרכו שהיה מגודל שיער, ונסתפק הגר"ח האם לומר לו להסתפר בימי ספירת העומר, ודן להיתירא מדי הביה"ל שכי"מ אותן המותרין להסתפר בחוה"מ כבסימן תקלא יש לומר דגם בספירה שרי דלא עדיף מחוה"מ", ואי מן המותרים לגלח במועד מבואר ברמ"א (תקלא ס"ז) בשם תה"ד דהוא "מי שהמיר דתו וחזר בתשובה ודרכו לגלח", וביאר המ"ב "במקום שנוהגין שבעלי תשובה מגלחין דעבודת גילולים דמי למת ומצורע שטעון גילוח", והוסיף המ"ב דאפ"י היה יכול לגלח מקודם

¹⁶ הלכות חג בחג ספיה"ע ע"י סב הע"י 34*.

¹⁵ ציוני הלכה אבילות ע"י תקב.

אין להסתפר או להתגלח
לצורך שידוכין, או לכבוד
שמחת אירוסין.²³

חתן העולה לתורה שבת
לפני ל"ג בעומר אינו רשאי
להסתפר לכבוד שבת, אלא
יסתפר ביום ל"ג בעומר
לפני הנישואין, או ביום
ל"ב כשהנישואין בליל
ל"ג.²⁴

חתן בימי השבע ברכות
רשאי להתגלח כל יום כיון
שזה יו"ט אצלו.²⁵

אין להסתפר לצורך בר
מצוה, גם הנער הנכנס לעול
מצוות לא יסתפר.²⁶

אשה מותרת לגלח שערות
ראשה לצורך מצוה, כגון
היוצא מחוץ לכיסוי הראש
או שאר מצוה.²⁷

קעח סעיי א) בענין איסור
לגדל ציצית ראשו.¹⁷

כ' באגרות משה¹⁸ "הנה אם
אחד עוסק באיזה מסחר
למלאכה שאם לא יסתפר
את זקנו בימי הספירה ...
יהי' לו הפסד ממון, אז
מותר, כי לא נהגו במקום
הפסד ...".¹⁹ ודעת רבינו
לאסור.¹⁹

אין מגלחין את הקטן אפי'
לא הגיע לחינוך, אבל לצורך
כגון שיש לו פצעים או
כינים מותר.²⁰

מריטת שערות מותרת
בימי הספירה, שאינה
בכלל תספורת. והתבטא
רבינו: "אפילו כל הראש
אתה יכול למרוט".²¹

העושה פדיון הבן לא
יסתפר.²²

²³ משנת הגרי"ש פסח ע' קפח.

²⁴ משנת הגרי"ש פסח ע' קפח.

²⁵ משנת הגרי"ש פסח ע' קפח.

²⁶ משנת הגרי"ש פסח ע' קפח.

²⁷ משנת הגרי"ש פסח ע' קפז. וכ"כ בציוני
הלכה (אבילות ע' שצג) שרבינו נשאל האם
מותר לנשים לגלח שערות הרגלים בימי
הספירה. והשיב, אם זה בתורת יופי ודאי שלא.

¹⁷ ישא יוסף או"ח ג סי קכ. ע"ש שבתחילה
הורה רבינו שיהי' מיקל בתער ולא במספרים
כמי שתכפוהו אביליו יו"ד סי' שצ ס"ג, ולבסוף
אמר שיכול במספריים.

¹⁸ או"ח ח"ד סי' קב.

¹⁹ הלכות חג בחג ע' עב הע' 65.

²⁰ משנת הגרי"ש פסח ע' קפז.

²¹ ציוני הלכה אבילות ע' שצד הע' ח'.

²² סידור פסח כהלכתו ח"ב פ"ב סע"י יב הע'

שב"ק פרשת 'אמור' יום ה"חג השנתי", בו היו חוגגים חברי "תפארת בחורים" לרגל התייסדות 'חברת תפארת בחורים'

לשם כך הגה ויסד ביי"ט אייר תרפ"ד כשנתיים לאחר עלייתו לא"י את חברת "תפארת בחורים", שתאגד את אותם בחורים ותאפשר להם לשלב עיתים של לימוד תורה עם יגיע כפים.

הבנין עצמו הוקם שנים רבות לפני שהגר"א הגיע לארץ ויסד את תפארת בחורים, הוא נבנה ממש בראשית הקמתה של שכונת מאה שערים, והוא נועד לביהמ"ד וביהמ"ד ונקרא "תפארת ירושלים". כאשר הגר"א יסד את הארגון הוא חיפש מקום כדי לקיים בו את הפעילות. בתחילה מצא מקום מאולתר, אך מהר נעמדו לימינו ראשי ועד השכונה "מאה שערים", ובראשם רבי נחום אויערבאך שכונה "רבי נחום בלעכר" – "הנפח", שהיה כעין 'מוכתר' של שכונת מאה שערים, והם העמידו לרשותם את ביהמ"ד "תפארת ירושלים" שהוקם ברוב השתדלות של גבאי השכונה.

תחילה נקרא הארגון "תפארת סוחרים", היות ובארגון נמנו בחורים שעובדים לפרנסתם, סביר להניח שהשם "תפארת" היה כתוצאה מהקביעות בביהמ"ד "תפארת ירושלים"

הגאון רבי אברהם אליאשאו זצ"ל, המכונה "הומליער רב". בנו של הצדיק המפורסם רבי משה ב"ר שלמה אליעזר מהעיר 'אראן' פלך וילנא, המכונה "ר' משה אראנר" זצ"ל, וחתנו של הגה"ק המקובל האלוקי בעל ה'לשם' רבי שלמה עליאשאו זיע"א, מיד עם הגיעו לירושלים עיה"ק בחודש אדר שנת תרפ"ב ראה בצרת חלק מבני ציון היקרים המסולאים בפז, שעקב קשיי הקיום ומצוקת המחיה שהגיעה ממש עד פת לחם היו ככלי חרס מעשי ידי יוצר. בחורים אשר לא זכו להשתלב במקומות התורה שהיו אז למצער, וכתוצאה מכך עבדו למחייתם בעבודות שונות, כחנוונים, זבנים, קצבים, שען, חייט, חלבן, סנדלר, זגג, מוכר ספרים, וכו'.

הגאון רבי אברהם כמי שספג ממורו ורבו בעל הח"ח את רגש האחריות לכלל ישראל, חש כאב עז על מצב בחורים אלו, הוא לא יכול היה לראות את אותם בחורים ללא מסגרת תורנית, לפיכך סבר שלצד עבודת הפרנסה שלהם ראוי ונכון להקים עבורם מסגרת ללימוד התורה ויראת שמים.

להיטיב ולשפר את מצב החברים ולהגיש עזר ותמיכה בכל מה שאפשר לחבר הזקוק לכך...".

"חבר בגיל י"ג שנה יש לו זכות בוחר, ובגיל י"ט שנה יש לו זכות נבחר, כל חבר מחוייב להשתתף בשמחת חברי החברה וכן ר"ל בצערו...".

בדאר היום (י"ט אייר תרפ"ט):

"יום השנה השישי ליסוד תפארת בחורים במאה שערים הוחג ע"י החברה בהשתתפות הרבה מנכבדי השכונה בשבת ה' אייר בביהכ"נ של החברה במאה שערים בתפילת הבוקר ע"י החזן הראשי רבי זלמן ריבלין בלווית מקהלה. לפני תפילת המוסף דרש הרה"ג ר' אברהם אלישיב מהומלא מייסד ומגיד שיעור החברה לפני קהל רב על ערך קביעת עיתים לתורה בחיי ישראל וביחוד בחיי הנוער העובד ובפרט בארץ ישראל אשר בה אנו רוצים לחדש ימינו כקדם, ועורר בהתלהבות רבה להתחזק בשמירת ובמילוי התעודה הישראלית המקורית של לימוד התורה ע"י קבוצות וחברות מסודרות".

על תפקידו של הגאון רבי אברהם נכתב:

שהוסב לצורך זה. בהמשך שונה השם ל"תפארת בחורים". כפי המסורת בין בני המשפחה היה זה בעצת חותנו בעל הלשם זי"ע ע"ש הכתוב "תפארת בחורים כחס", ואף כאשר הוצע לשנות את השם דבק הלשם זי"ע בשם זה מטעמים הכמוסים עמו.

כך מספרת הידיעה בעתון "דאר היום" (כ"א שבט תרצ"ג) שפרסמה חברת תפארת בחורים:

"בשבת פרשת יתרו קבלת שבת בשעה 5:20, כבר באשמורת של יום שבת בשעה 4:00 נאמר שיעור במסכת פסחים שנמשך עד תפילת שחרית בשעה 7:30, לאחר מכן בצהרים בשעה 1:30 נמסר שיעור במשנה, ובשעה 3:00 אחה"צ דרוש ע"י הגאון רבי אברהם אלישיב מייסד הארגון".

חברי תפארת בחורים היו מחוייבים לתקנותיה ולסדרי התפילה והלימוד שזו קבעה עבורם.

להלן ציטוט מספר קטעים מחוברת שהדפיסה חברת תפארת בחורים:

"מטרת החברה - ארגון נוער חרדי אשר בשעות ידועות קובע זמן ללימודי קודש ושואף

מישהו רוכן על המדרגות, כשהתקרב נדהם לראות את רבי אברהם עומד ומסלק את שכבת השלג שנערמה בדרך שמוביל לביהמ"ד, הוא השתומם ושאל את הרב: מדוע צריך הרב לטרוח בקור כ"כ עז? ענה לו הרב: מדוע אתה מתפלא, הלא עוד מעט באים הבנים שלי וצריך להקל עליהם את העלייה לביהמ"ד. בכח אהבה זו נמשכו התלמידים אליו, והקשר היה ממש כאב לבן וכבן אל אביו.

הגאון רבי אברהם לצד היותו גאון ות"ח גדול ניחן גם בכח המגידות, הוא היה משמיע כמה שיעורים במשך היום, כבר עם שחר היה משמיע את השיעור בגמ', בצהריים היה משמיע שיעור בחיי אדם ובדרוש, ובערב שוב גמרא. הוא היה יכול להשמיע את דבריו במשך שעה ארוכה וכולם היו מרותקים לדבריו. המגידים הירושלמים כר"ש יודלביץ ור"ש שבדרון היו תלמידיו בדרוש. הוא היה דורש גם בשמחות שעשו בני החבורה בברית מילה או בר מצוה, כי השמחות שלהם היו שמחת כל בני החבורה.

בשנת תשי"ג לאחר הסתלקות הגר"א קיבל על עצמו מרן רבינו זצוק"ל לשאת בעול

"הרב מטיף בכל שבת ושבת דברי מוסר ואגדה המושכים את הלב, בכל פעם ופעם יותר ויותר מבקרים עד אפס מקום להכילים".

בקרב הבחורים היתה קבוצה שכונתה "די וועקערס" – "המעוררים", שתפקידם היה להסתובב בסמטאות השכונות ולהתעכב ליד בית של אחד החברים ולהעירו. פעילות זו דרשה עקביות לא קלה. גם בימי המצור בירושלים כשנאסר ע"י הבריטים להסתובב בשעות הלילה, ומי שהפר פקודת העוצר דינו היה עונש מעצר או לפעמים אף גרוע מכך, המשיכו ה"וועקערס" להתגנב ולהעיר את חבריהם, והם חמקו בלאט מבין עיני החיילים הבריטים בדרכם אל ביהמ"ד תפארת בחורים, עד כדי כך היתה אהבתם של הבחורים לביהמ"ד הם ראו בזה מקור חיותם כי זו היתה המסגרת התורנית שחיברה אותם לתורה, אך במיוחד היו קשורים להגאון רבי אברהם. בקרב זקני ירושלים מתהלך מעשה, כי בליל חורף אחד הרחובות כוסו במעטה עבה של שלג, והנה א' ממשכימי קום מבני החבורה דתפארת בחורים שעשה את דרכו עטוף ומכוסה במעיל עבה, כשהגיע לסימטה של ביהמ"ד הבחין כי

לפרנסתם היו שמחים בזכות שהיתה להם להתקשר לתורה. במסגרת זו של תפארת בחורים הם ביטאו את השמחה בריקודים לכבודה של תורה כשעליהם מנצח רבי אברהם זצ"ל ואחריו בנו רבינו. היות וההקפות בליל שמחת תורה נמשכו שעות ארוכות, היו שיצאו ללוות את הגר"א בשירים ובמחולות, וכשהגיעו לביתו היו חלקם משתתפים בקידוש על מיני תרגימא, בעודם בביתו היו ממשיכים את השירה לכבודה של תורה עד מאוחר. מנהג זה של התהלכה בשירה והקידוש בבית רבינו נשאר עד העת האחרונה

שב"ק פרשת 'אמור' היה יום ה"חג השנתי". עד סוף ימי רבינו היו חוגגים את ה"חג השנתי" אחרי תפילת שחרית בקידושא רבא לרגל הסתיידות חברת 'תפארת בחורים' (המאמר הועתק מספר ישורון כרך כח ע' ער ומהקדמה לספר מענה רך)

החבורה. בתחילה היה רבינו אומר את שני השיעורים בבוקר עם שחר ובערב, כמו"כ היה משמיע בתחילה דרשות בשמחות של בני הקהילה, הוא לא השתמט מכך והשתדל לקיים את מה שתפקידו דורש ממנו. עם הזמן הבינו חברי הקהילה שיש להסיר ממנו עול זה, ומה שנשאר הוא השיעור המפורסם שהשמיע בערב. על אף גאונותו האדירה וגדלותו העצומה בתורה של רבינו, לא ראה בזה פחיתות כבוד בהשמעת שיעור שנועד בעיקר ליהודים עמלי כפיים, ובמקום שאתה מוצא ענוותנותו שם אתה מוצא גדלותו.

שיעור זה של רבינו נמשך כשבעים שנה!!! והפך לשיעור המפורסם בעולם, כשמכל קצוי תבל משתוקקים לבוא לחזות ולו פעם אחת בנעם זיו פני צדיק, לשמוע מפי המלאך דברי א"ח, תלמידי חכמים מופלגים לצד המון עמך בית ישראל, זקנים ונערים. בימי חג ומועד היה במקום צר מהכיל את האלפים שבאו להקביל פני גדול הדור, אמת מה נהדר!

חג שמחת תורה כפי שהיה נהוג בליטא היה יום גדול ללומדי התורה, וכך גם בירושלים בהשפעת הגר"א היה זה יום בו דוקא בני החבורה שהיו עמלים

'בית הוראה יוסף שלום'
על ידי תלמידי חכמים תלמידי מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל
ועל פי הוראותיו
ניתן להעביר שאלות במייל
beit.horaah.613@gmail.com

להצלחת

תלמידו ומקורבו של רבינו זצוק"ל
ר' אפרים הולצברג שליט"א
זכות הפצת תורת רבינו תעמוד לו
לבני ביתו וליו"ח להתברך בכל
הענינים ברוחניות ובגשמיות
ויזכו לבריאות ואריכות ימים ושנים
טובות אמן כי"ר

**כל הזכויות שמורות כולל תוכן ותמונות
למכון הגרי"ש אלישיב**

**לכל עניני הגליון ניתן לפנות בדוא"ל:
m.harav.elyashiv@gmail.com**

**ניתן לתרום דרך עמדות נדרים פלוס
על שם מכון הגרי"ש אלישיב מס' 2211**